

Στίχοι 280-314

Κείμενο – Μετάφραση

ΚΡ. Παῦσαι,
280 πρὶν καὶ μεστῶσαι ὀργῆς λέγων,
μὴ φευρεθῆς ἄνους τε καὶ γέρων
ἅμα.
Λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ
λέγων δαίμονας πρόνοιαν ἴσχειν
περὶ τοῦδε τοῦ νεκροῦ.
Πότερον
ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην ἔκρουπτον
αὐτόν,
285 ὅστις ἦλθε πυρώσων ἀμφικίονας
ναοὺς κἀναθήματα
καὶ (διαφθερῶν) γῆν ἐκείνων καὶ
διασκεδῶν νόμους;
ἦ εἰσορᾷς θεοὺς τιμῶντας τοὺς
κακοὺς;
Οὐκ ἔστιν.
ἀλλὰ ἄνδρες πόλεως καὶ πάλαι μόλις
290 φέροντες ταῦτα ἐρρόθουν ἐμοὶ
κρυφῆ,

κάρα σείοντες,
οὐδ' εἶχον λόφον ὑπὸ ζυγῶ δικαίως
ὡς στέργειν ἐμέ.
Ἐξεπίσταμαι καλῶς τούτους
εἰργάσθαι τάδε
παρηγμένους ἐκ τῶνδε μισθοῖσιν.
Οὐδὲν γὰρ νόμισμα κακὸν ἔβλαστε
295 ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος·
τοῦτο καὶ πόλεις πορθεῖ,
τόδ' ἐξανίστησιν ἄνδρας δόμων
τόδ' ἐκδιδάσκει
καὶ παραλλάσσει χρηστὰς φρένας
βροτῶν ἴστασθαι πρὸς αἰσχροῖα
πράγματα
300 ἔδειξε δὲ ἀνθρώποις ἔχειν πανουργίας
καὶ εἰδέναι δυσσέβειαν παντὸς ἔργου.
Ὅσοι δὲ ἦνυσαν τάδε μισθαροῦντες,
χρόνω ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι
δίκην.

Πάψε,
προτού με γεμίσεις θυμό με τα λόγια σου,
μήπως αποδειχτείς άμυαλος, αν και είσαι γέρος.

Γιατί λες πράγματα μη ανεκτά (ανυπόφορα)
όταν λες ότι οι θεοί προνοούν γι' αυτόν το νεκρό.

Ποιο από τα δύο,
επειδή τον τιμούσαν ως ευεργέτη θέλησαν να τον
θάψουν,
ο οποίος ήρθε να πυρπολήσει τους περίστυλους
ναούς και τα αφιερώματα
και να ερημώσει τη γη εκείνων και να καταλύσει
τους νόμους;
Ή μήπως βλέπεις οι θεοί να τιμούν τους κακούς;

Όχι, δεν είναι δυνατόν·
αλλά κάποιοι στην πόλη από την πρώτη στιγμή της
βασιλείας μου, που με δυσκοιλία υπέφεραν τη
διαταγή μου, μούρμούριζαν εναντίον μου
κρυφά,
κουνώντας το κεφάλι,
ούτε έβάζαν τον τράχηλο κάτω από το ζυγό υπάκουα,
ώστε να πειθαρχήσουν σε μένα.
Γνωρίζω πολύ καλά ότι αυτοί έκαναν αυτά

παρασυρμένοι απ' αυτούς με χρήματα.
Γιατί κανένας θεσμός τόσο κακός δε φύτρωσε στους
ανθρώπους όσο το χρήμα·
αυτό και πόλεις κυριεύει,
αυτό και ανθρώπους ξεσπιτώνει,
αυτό και καθοδηγεί
και διαστρέφει τις δίκαιες γνώμες των ανθρώπων
να στρέφονται σε αισχρές πράξεις

και δείχνει στους ανθρώπους να κάνουν πανουργίες
και να γνωρίζουν κάθε ανόσιο έργο.
Όσοι όμως πληρώθηκαν και έκαναν αυτά
αργά ή γρήγορα κατάφεραν ώστε να τιμωρηθούν.

Ἄλλ' εἵπερ Ζεὺς ἴσχει ἔτι σέβας ἔξ
ἐμοῦ

305

εὖ ἐπίστασο τοῦτο,
ὄρκιος δέ σοι λέγω,
εἰ μὴ εὐρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμούς
ἐμούς τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ
τάφου

οὐκ ἀρκέσει ὑμῖν Ἄιδης μῶνος,
πρὶν ἂν δηλώσητε τήνδε ὕβριν ζῶντες
κρεμαστοί,

310

ἴν' ἀρπάξῃτε εἰδότες
ἔνθεν οἰστέον τὸ κέρδος τὸ λοιπὸν
καὶ μάθηθ'
ὅτι οὐ δεῖ φιλεῖν τὸ κερδαίνειν ἔξ
ἅπαντος.

Ἐκ τῶν γὰρ αἰσχροῶν λημμάτων ἴδοις
ἂν τοὺς πλείονας ἀτωμένους ἢ
σεσωσμένους.

Ἀλλὰ, ἀν βέβαια ἀκόμα τιμῶ καὶ σέβομαι τὸ Δία,

γνώριζε καλὰ αὐτό (καλὰ κατάλαβέ το),
με ὄρκο σου τὸ πῆω,
ἀν δε βρεῖτε καὶ παρουσιάσετε μπροστὰ στα μάτια
μου αὐτὸν που με τὰ ἴδια του τὰ χέρια ἔκανε
αὐτὴ τὴν ταφή,

δε θα εἶναι ἀρκετὸς γιὰ σας μόνο ὁ θάνατος,
πρὶν φανερώσετε αὐτὴ τὴν παρανομία ζωντανοί
στὴν κρεμάλα,

γιὰ νὰ ἀρπάξετε, ἀφοῦ μάθετε
ἀπὸ πού πρέπει νὰ ζητάτε τὸ κέρδος στο ἐξῆς,
καὶ γιὰ νὰ μάθετε
ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀγαπάτε τὸ κέρδος (που βγαίνει)
ἀπὸ παντοῦ.

Γιὰτὶ ἀπὸ τὰ παράνομα κέρδη μπορεῖς νὰ δεῖς τοὺς
περισσότερους νὰ καταστρέφονται παρὰ νὰ
ἔχουν σωθεῖ.